

Wokalistyka

Wyróżniającą ocenę jakości kształcenia na kierunku „wokalistyka” otrzymał Wydział Wokalny Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie.

Wyróżniającą ocenę jakości kształcenia na kierunku „wokalistyka”, prowadzonym na **Wydziale Wokalnym Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie** na poziomie jednolitych studiów magisterskich, uzasadnia spełnienie wymagań kadrowych, programowych i organizacyjnych w stopniu znacznie przekraczającym obowiązujące standardy do prowadzenia studiów na tym kierunku.

Kierunek „wokalistyka” wyróżnia się wysokim poziomem i wzorową organizacją prowadzonej działalności dydaktycznej i naukowej, dobrą bazą materialną, zakresem i charakterem współpracy międzynarodowej oraz kadrą wybitnych artystów – śpiewaków o uznaniu krajowym i międzynarodowym. Studentom oferuje się udział w studiach i programach międzynarodowych, a także stwarza warunki do rozwoju ich aktywności artystycznej.

Wszystkie istotne aspekty działania władz Wydziału prezentują się wręcz wzorowo. Proces przystosowania formuły studiów do systemu studiów dwustopniowych z podziałem na studia licencjackie i magisterskie przebiega prawidłowo i co warto podkreślić harmonijnie. Należy też zauważyć uruchomienie w Akademii Muzycznej w Warszawie studiów doktoranckich. Studia zostały uruchomione przy Wydziale I Kompozycji, Dyrygentury i Teorii Muzyki). Należy podkreślić właściwą troskę władz wydziału o zapewnienie prawidłowego procesu wymiany kadr o należytych statusie naukowym.

Osobną kategorię działań stanowią czynności podejmowane przez Radę Wydziału w zakresie przeprowadzania przewodów doktorskich i habilitacyjnych. Przyjęta przez władze wydziału polityka koncentruje się przede wszystkim na obowiązku wypromowania szerokiej kadry akademickiej będącej w stanie zabezpieczyć funkcjonowanie wszystkich wydziałów wokalnych uczelni artystycznych.

Na osobną wzmiankę zasługują starania władz wydziału o poszerzenie grona współpracowników kształtujących ofertę dydaktyczną. I tak w ostatnim okresie współpracę dydaktyczną z wydziałem nawiązali:

- W zakresie przedmiotu głównego:
 - dr hab. Robert Cieśla,
 - mgr Izabela Kłosińska (primadonna warszawskiej opery) jako asystentka w klasie profesora Jerzego Knetiga,
 - mgr Dariusz Niemirowicz (znakomity absolwent warszawskiej akademii, który w trakcie kariery artystycznej był między innymi solistą wiedeńskiej Staatsoper), jako asystent w klasie prof. Ryszarda Cieśli.
- W zakresie innych przedmiotów:
 - mgr Barbara Popławska – przedmiot „warsztaty emocjonalne,
 - mgr Małgorzata Kaczmarska – „dykcja”,
 - mgr Agnieszka Kurowska – konsultacje logopedyczne.

Nie sposób nie zauważyć też ważnej aktywności władz Wydziału w obszarze działań zewnętrznych. We wrześniu 2007, na uroczystym otwarciu sezonu artystycznego Teatru Wielkiego – Opery Narodowej w Warszawie, trzech rektorzy artystycznych uczelni warszawskich podpisali dokument o nawiązaniu wszechstronnej współpracy mającej na celu wykreowanie młodej kadry artystycznej, której zadaniem będzie przyjęcie na siebie ciężaru kształtowania oblicza polskiego teatru muzycznego. Dokument podpisali Dyrektorzy Teatru Wielkiego p. Janusz Pietkiewicz i prof. Ryszard Karczykowski oraz Rektor Akademii Sztuk Pięknych – prof. Ksawery Piwocki, Rektor Akademii Muzycznej im. F. Chopina – prof.

Stanisław Moryto i Rektor Akademii Teatralnej – prof. Lech Śliwonik. Pierwszym wymiernym aspektem tej szeroko zakrojonej współpracy będzie wystawienie na scenie kameralnej Teatru Wielkiego w Warszawie, w marcu 2008 roku opery St. Szeligowskiego „Bunt żaków”. Realizatorami i artystami biorącymi udział w spektaklu będą studenci trzech uczelni artystycznych. Warte podkreślenia jest to, że inicjatorem projektu był Dziekan Wydziału Wokalnego prof. Ryszard Cieśla.

Współpraca z zagranicą

Imponująco przedstawia się wykaz uczelni zagranicznych, z którymi została, na poziomie Uczelni, nawiązana współpraca bilateralna. W ramach tej współpracy następuje rokrocznie wymiana myśli dydaktycznej za pomocą powszechnie przyjętej formuły kursów mistrzowskich.

Działalność zagraniczna oparta jest w większości przypadków na podpisanych umowach bilateralnych o współpracy pomiędzy uczelniami: w chwili obecnej obowiązują podpisane umowy o regularnej współpracy, polegającej na wymianie studentów, nauczycieli akademickich, organizacji przedsięwzięć o charakterze dydaktycznym (kursy), artystycznym (koncerty) oraz naukowym (udział w sympozyjach, konferencjach).

Są to następujące Uczelnie: Musikhochschule Bern/Biel, Conservatoire de Lausanne oraz Musikhochschule Lucern w Szwajcarii, Hochschule für Musik Düsseldorf, Hochschule für Musik Freiburg, Hochschule für Musik und Theater München w Niemczech, Musikkonservatorium E.Grieg, Musikkonservatorium Oslo w Norwegii, Conservatoire National Boulogne – Billancourt we Francji, a także podjęto rozmowy o współpracy z Hochschule für Musik w Kolonii.

Organizowane są wymienne koncerty z Columbia University (USA), Musikhochschule Bern, Hochschule für Musik Freiburg, Conservatoire de Musique de Geneve, Conservatoire Benedetto Marcello z Wenecji, Conservatorio di Bolzano, Conservatorio di Musica w L’Aquila.

W ramach europejskiego programu Sokrates-Erasmus podpisane zostały na lata akademickie 2003/2004 i 2004/2007 umowy dotyczące wymiany studentów i pedagogów:

1. Universität Wien – Hochschule für Musik und Darstellende Kunst,
2. Hochschule für Musik Lubeck,
3. Hochschule für Musik Stuttgart,
4. Conservatorio di Musica „Benedetto Marcello” Wenecja,
5. Musik Konservatorium Antwerpen,
6. Hochschule für Musik Berlin,
7. Konserwatorium w Wilnie,
8. Musik Konserwatorium Oslo,
9. Conservatorio di Musica w L’ Aquila,
10. Conservatoire de Musique de Geneve,
11. Det Kgl. Danske Musikkonsevatorium,
12. Erasmus Hogeschool Brussel,
13. Universitaet für Musik und Darstellende Kunst Graz,
14. Conservatoire National de Region de Boulogne Billancourt,
15. Conservatorio di Musica „Francesco Venezia” w Rovigo,
16. Staatliche Hochschule für Musik Freiburg,
17. Conservatoire Royal de Bruxelles,
18. Hochschule für Musik Koeln,
19. Guildhall School of Music and Drama w Londynie.

Działalność dydaktyczna i artystyczna

Działalność Katedry Wokalistyki koncentruje się na dwóch zasadniczych, uzupełniających się obszarach tematycznych: dydaktyce i działalności koncertowej. Formuła dydaktyczna, zawarta w programie nauczania, podlega stałej refleksji metodologicznej w ramach posiedzeń Katedry. Wnioski opracowywane są jako założenia do opracowania nowych ofert dydaktycznych zarówno dotyczących studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych czy studiów uzupełniających w postaci studiów podyplomowych, staży artystycznych, wreszcie studiów doktorskich, a także (w przygotowaniu) programu treningowego dla potencjalnych kandydatów na studia wokalne. Znacząca liczba koncertów, spektakli, sesji czy kursów wokalnych to efekt programowych założeń, których celem jest znaczące wzbogacenie realizowanego programu dydaktycznego, a przede wszystkim, możliwość praktycznego sprawdzenia nabytych umiejętności wokalnych, aktorskich czy interpretacyjnych.

Ciekawą innowacją wprowadzoną przez władze Katedry jest przyjęcie zasady otwartego konkursu przy konstruowaniu obsady danego projektu artystycznego realizowanego na wydziale. Każdy ze studentów wydziału, z dowolnego roku studiów może stanąć do przesłuchania i przekonać powołaną przez Kierownika Katedry komisję co do swojej kompetencji. Przyjęcie powyższej zasady stwarza klimat mobilizującej konkurencji i paradoksalnie sprzyja dużo większej integracji społecznej całej grupy studentów wydziału.

Innym zadaniem Katedry jest stwarzanie szansy na możliwość intelektualnej dyskusji, obejmującej zarówno style wykonawcze, jak i całe spektrum zagadnień dotyczących techniki wokalne. Służą temu organizowane przez Katedrę sesje, seminaria czy fora dyskusyjne.

Wreszcie, warta podkreślenia działalność Katedry ukierunkowana na przypomnianie sylwetek wybitnych artystów scen polskich. Działalność o charakterze wychowawczym, służąca kształtowaniu przestrzeni odpowiedzialności za dokonania polskiego teatru muzycznego i polskiej opery.

Przykładami działań Katedry Wokalistyki i Wydziału Wokalnego AMFC, rozszerzających ofertę programową dla studentów i pedagogów poza obowiązujący plan studiów, są: sesje z cyklu „Meandry interpretacji”, seminaria z cyklu „Wielcy pedagodzy i wokaliści”, fora dyskusyjne „Elementy edukacji wokalne”, kursy wokalne prowadzone przez pedagogów Wydziału oraz zaproszonych gości, działania koncertowe – z udziałem studentów, koncerty promocyjne laureatów konkursów, koncerty pedagogów wydziału.

Działalność Katedry Audiologii i Foniatrii

W ramach Wydziału Wokalnego AMFC działa Katedra Audiologii i Foniatrii, jedyna w Polsce jednostka medyczna ściśle współpracująca ze środowiskiem wokalnym, obejmująca opieką przyszłych śpiewaków, przez cały okres ich kształcenia. Działalność Katedry obejmuje również filię Akademii w Białymstoku.

Zakres działalności Katedry obejmuje trzy zasadnicze obszary: dydaktykę, prace naukowo-badawcze i działalność lekarską.

W Katedrze Audiologii i Foniatrii zatrudnione są osoby o wykształceniu medycznym, wokalnym i technicznym. Takie interdyscyplinarne podejście umożliwia kompleksową ocenę profesjonalnego śpiewaka przy użyciu nowoczesnego sprzętu. W rutynowym badaniu klinicznym lekarzowi towarzyszy wokalista, uzupełniający diagnozę medyczną subiektywną oceną jakości i emisji głosu. Taka całościowa, morfologiczno-czynnościowa ocena pozwala na klasyfikację rodzaju głosu oraz zbadanie przyczyn czynnościowych zaburzeń głosu śpiewaczego, związanych z błędami emisyjnymi, uwarunkowanymi konkretnymi zadaniami głosowymi.

Podjęmowane w Katedrze prace naukowo-badawcze służą wyjaśnianiu istotnych dla środowiska wokalnego problemów. Uczestniczący w nich śpiewak pomaga w konstruowaniu zadań wykonywanych w czasie badania oraz analizie i interpretacji wyników. Wyniki

realizowanych programów badawczych propagowane są jako doniesienia na ogólnopolskich konferencjach naukowych (m.in. foniatrycznej, logopedycznej) oraz w formie publikacji. Dzięki temu problemy środowiska wokalnego oraz sposoby ich rozwiązywania przybliżane są lekarzom i logopedom, a więc przedstawicielom zawodów, do których śpiewacy zwracają się o pomoc.

Wyniki prac badawczych wykorzystywane są również w działalności klinicznej. Opracowywane metody rehabilitacji głosu, szczególnie głosu śpiewaczego oraz gry na instrumentach dętych, stosowane są w codziennej terapii zaburzeń głosu i gry. Dzięki współpracy z Katedrą Reżyserii Dźwięków AMFC powstała płyta CD z nagraniem kursu ćwiczeń domowych z emisji głosu dla rehabilitowanych pacjentów. Aktualnie opracowywany jest program nauki emisji głosu dla nauczycieli.

W ramach działalności dydaktycznej, oprócz 30 godzinnego cyklu wykładów z „Podstaw Foniatrii” dla studentów Wydziału Wokalnego, prowadzone są prace magisterskie. Podejmowane przez studentów tematy to m.in.: „Program nauki emisji głosu jako profilaktyka zaburzeń głosu”, „Rola rezonansu w śpiewie”, „Czynność podniebienia miękkiego w śpiewie”. Prace te są wynikiem zainteresowania studentów wiedzą z zakresu tworzenia głosu i jednocześnie ich zaangażowania w pracach badawczych Katedry.

Przykłady prac wykonywanych w Katedrze Audiologii i Foniatrii AMFC i filii w Białymstoku

1) Udział w krajowych konferencjach naukowych:

Kazanecka E., Musialik I., Szkiełkowska A., Ratyńska J., Skarżyński H. *Typy oddychania zarejestrowane metodą pletyzmografii indukcyjnej podczas mówienia u nauczycieli*. II Konferencja Audiologiczno-Foniatryczna, XII Konferencja foniatryczna - czerwiec, Kąkacy 2003.

Kazanecka E., Wrońska A., Szkiełkowska A., Skarżyński H. *Trudności terapeutyczne u pacjentów z nieprawidłową wysokością głosu*. Konferencja Naukowo-Szkoleniowa Sekcji Foniatrycznej Polskiego Towarzystwa Otolaryngologów Chirurgów Głowy i Szyi, Ciechocinek 14-15.05.2004.

Wrońska A., Kazanecka E., Szkiełkowska A., Skarżyński H. *Różnice w podejściu do rehabilitacji Metodą Akcentów śpiewaka i osoby z problemami głosu w mowie*. Konferencja Naukowo-Szkoleniowa Sekcji Foniatrycznej Polskiego Towarzystwa Otolaryngologów Chirurgów Głowy i Szyi, Ciechocinek 14-15.05.2004.

Ratyńska J., Szkiełkowska A., Kurkowski M., Kazanecka E., Skarżyński H. *Analiza testów uwagi i lateralizacji słuchowej u wokalistów*. Konferencja Naukowo-Szkoleniowa Sekcji Foniatrycznej Polskiego Towarzystwa Otolaryngologów Chirurgów Głowy i Szyi, Ciechocinek 14-15.05.2004.

2) Publikacje:

Kazanecka E., Musialik E., Szkiełkowska A., Skarżyński H. *Typy oddychania zarejestrowane metodą pletyzmografii indukcyjnej podczas mówienia u nauczycieli z zaburzeniami głosowymi*. Audiofonologia, 2003.

Kazanecka E., Szkiełkowska A., Wrońska A., Skarżyński H. *Trudności terapeutyczne u pacjentów z nieprawidłową wysokością głosu w mowie*. Audiofonologia 2004.

Wrońska A., Szkiełkowska A., Kazanecka E., Skarżyński H. *Zastosowanie Metody Akcentów do rehabilitacji zaburzeń głosu mówionego i śpiewanego*. Audiofonologia 2004.

Zespół Katedry *Metoda Akcentów*, Słysz, 2004 r.

Szkiełkowska A., Ratyńska J., Markowska R., Kurkowski M., Kazanecka E. *Analiza testów uwagi i lateralizacji słuchowej u wokalistów*. Audiofonologia 2004.

Szkiełkowska A., Ratyńska J., Markowska R., Kurkowski M. *Zaburzenia procesów przetwarzania słuchowego u dzieci z dysleksją rozwojową*. Audiofonologia 2004.

Ratyńska J., Szkiełkowska A., Markowska R., Kurkowski M. *Typ jąkania a podatność na działanie cyfrowego korektora mowy*. *Audiofonologia* 2004.

Skarżyński H., Lorens A., Piotrowska A. *Preservation of low frequency hearing in patial deafness cochlear implantation*. *International Congress Series*, vol. 1273,239-42, 2004.

3) Referaty wygłoszone na międzynarodowych konferencjach naukowych:

Szkiełkowska A., Ratyńska J., Markowska R., Piotrowska A. *Dynamics of voice change in the early-fitted child*. Pan-European Voice Conference (PEVOC), Graz, Austria.

Szkiełkowska A., Ratyńska J., Markowska R., Kurkowski M. *Disturbances of auditory perception in children with voice disorders*. Pan-European Voice Conference (PEVOC), Graz, Austria.

Skarżyński H., Behr R., Śliwa L., Szuchnik J., Lorens A., Walkowiak A., Zawadzki R. *On the possibility of application of auditory brainstem implant in patients with multiple neurological impairments. Case study*. 4th International Symposium on Electronic Implants in Otology & Conventional Hearing Aids. Toulouse, June 5-7, 2003.

W bieżącym roku akademickim działająca w ramach struktury wydziału Katedra Audiologii i Foniatrii opracowuje program emisji głosu dla nauczycieli szkolnictwa powszechnego.

Kolejną inicjatywą powstałą w zespole jest praca nad sformułowaniem programu badawczego obejmującego zagadnienia logopedyczne. Nawiązana w roku akademickim 2007/08 współpraca z dwójką logopedów pozwoli być może na analizę zagadnień logopedycznych pod kątem wypracowania skutecznych instrumentów służących pokonaniu najczęstszych wad artykulacyjnych.

Współpraca Katedry Psychologii Muzyki z Wydziałem Wokalnym Akademii Muzycznej zapoczątkowana została przez Profesor Marię Manturzewską. Przez wiele lat Profesor z pracownikami prowadziła badania testowe kandydatów na studia muzyczne wszystkich wydziałów. Wyniki tych testów były pomocą w pracy psychologicznej ze studentami.

Kadra Pedagogiczna

Szczególnie istotnym aspektem, decydującym o poziomie kształcenia na kierunku wokalistyka prowadzonym w Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie, jest kadra wybitnych artystów – pedagogów, wychowawców, którzy z pełnym zaangażowaniem przekazują swoje bogate doświadczenie zdobywane zarówno na estradach polskich instytucji muzycznych, jak i w najbardziej prestiżowych centrach kultury muzycznej w Europie, Stanach Zjednoczonych czy Azji.

- **Jerzy Artysz**

Wybitny artysta śpiewak mający w swoim repertuarze najważniejsze partie barytonowe w dziełach muzyczno-scenicznych poczynając od wczesnego baroku, poprzez okres klasycyzmu-romantyczny aż po współczesność. Zapraszany jako juror międzynarodowych konkursów wokalnych w Barcelonie, Busseto, Genewie i Tuluzie. W 1995 r. przewodniczył jury II Międzynarodowego Konkursu Wokalnego im. Stanisława Moniuszki w Warszawie. Dyrektor artystyczny szkoły operowej w Barcelonie (w latach 1990-1994). Prowadził zajęcia pedagogiczne podczas Międzynarodowego Kursu Muzyki Oratoryjnej we Wrocławiu, Kursy Interpretacji Wokalnej w Konserwatorium Muzycznym w Tarragonie, a także w ramach Polsko-Niemieckiej Akademii Oratoryjnej (Gdańsk-Bremen). Dyrektor artystyczny Letniej Szkoły Operowej przy Teatrze Fortuny w Reus.

- **Bożena Betley**

Przedsięwzięcia – współorganizatorka warsztatów operowych w Konserwatorium Le Chand de Fonds (Szwajcaria, 2003); organizatorka koncertów w Uczelni m.in. „Piękno pieśni polskiej”(nagranie archiwalne dla TVP pr. II, 2000r.). Publikacje – „Predyspozycje

sluchowo – artykulacyjne adeptów sztuki wokalne i początki nauczania młodych artystów śpiewaków”, 2000r.

- **Ryszard Cieśla**

Absolwent Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie. Solista Teatru Wielkiego w Warszawie od 1983 r. Laureat II nagrody na Międzynarodowym Konkursie wokalnym w Hertogenbosh w Holandii. Członek zespołu muzyki dawnej „Bornus Consort” w latach ’83 – ’87. Solista Teatru Wielkiego w Warszawie. Szef artystyczny Fundacji Filharmonia im. Romualda Traugutta w Warszawie. Koncerty – ważniejsze koncerty w latach 2000 - 2005: koncerty na festiwalach pasyjnych „Crucifixus est” (Warszawa 2003, 2004, 2005), recitale na festiwalach Pieśni Kompozytorów Polskich (Warszawa 2002, 2004, 2005), recital na Festiwalu Pieśni Europejskiej (Warszawa 2005), recital pieśni w Instytucie Polskim (Moskwa 2005), Oratorium Bożonarodzeniowe W. Korcza (Rzeszów 2005). Wykłady: w 2004 wykład „Zalety metody synergicznej w nauce śpiewu” (Akademia Muzyczna w Gdańsku); w 2006 wykład „Warsztaty emocjonalne – osvajanie stresu” (Akademia Muzyczna w Bydgoszczy).

- **Zdzisława Donat**

Wybitna polska śpiewaczka operowa. Wykonawczyni m.in. Noriny z Don Pasquale Gaetano Donizettiego, Rozyny z *Cyrylika sewilskiego* Gioacchino Rossiniego, Olimpiii z Opowieści Hoffmanna Jacquesa Offenbacha. Szczególne uznanie wzbudziła jej interpretacja partii Królowej Nocy w *Czarodziejskim flecie* Wolfganga Amadeusa Mozarta. Śpiewała w takich teatrach, jak: San Carlo w Neapolu, a także w teatrach Hagi, Rzymu, San Francisco, Covent Garden w Londynie, La Scala w Mediolanie (1975-76), gdzie debiutowała w operze Maurice'a Ravela *Dziecko i czary* oraz w Metropolitan Opera House w Nowym Jorku (1980). W latach 1979-86 występowała wielokrotnie na festiwalu w Salzburgu, jak również na festiwalach operowych w Bregencji (1980), Weronie (1985) i Orange (1989). W 1979 w Monachium przyznano jej honorowy tytuł Kammersängerin. Nagrała *La serva padrona* Giovanniego Paisiella (Polskie Nagrania, 1971), *Czarodziejski flet* Wolfganga Amadeusa Mozarta pod dyrekcją Jamesa Levine'a (RCA, 1980) oraz recital operowy (Polskie Nagrania, 1978). Kursy – prowadzenie kursu wokalnego na międzynarodowym „4th Music Festival from Chopin to Górecki” AMFC 2002; zajęcia ze studentami w Korei Południowej w Daegu, w ramach Programu AMFC w Warszawie: „F. Chopin – Keimyung University Daegu” 2001/2002.

- **Ewa Iżykowska – Kłosiewicz**

Ukończyła Akademię Muzyczną im. Fryderyka Chopina w Warszawie, oraz Państwową Wyższą Szkołę Teatralną im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie. Studia kontynuowała w Accademia Musicale Chigiana w Sienie, Accademia di Santa Cecilia w Rzymie i Teatro alla Scala w Mediolanie pod kierunkiem Giorgio Favaretto i Giulietty Simionato. W 1981 roku zadebiutowała na scenie Mediolańskiej La Scali rolą tytułową Rity w operze Dionizettiego. Repertuar oratoryjno - kantatowy Ewy Iżykowskiej - Kłosiewicz obejmuje najwybitniejsze dzieła od baroku po muzykę współczesną (VIII symfonia G. Mahlera, a także wszystkie dzieła oratoryjne Krzysztofa Pendereckiego, Henryka Mikołaja Góreckiego i innych). Dokonała szeregu nagrań dla Polskiego Radia i Telewizji, Radio Vaticano, Telewizji Austriackiej ORF, Radia Swiss Romande oraz telewizji filipińskiej i brazylijskiej. Kursy – prowadzi kursy wokalne, zarówno w Polsce, jak i za granicą m.in.: od roku 2003r. jako przedstawiciel Akademii Muzycznej w Warszawie prowadzi zajęcia na Keimyung University, Daegu, Korea Południowa.

- **Jolanta Janucik**

Koncerty – ważniejsze koncerty w latach 2000-2005: S. Moniuszko – *Litania Ostrobramska* Paryż 2000; B. Lallement – *Kantata pokoju* Warszawa 2000; W. A. Mozart – *Msza Koronacyjna* Warszawa 2001; 57 Festiwal International de Music – Besancon (Francja)

2004; recitale wokalne – Korea, Francja, Włochy, Niemcy, Słowacja, Polska. Kursy – Kursy Interpretacji Muzycznej – Nowy Sącz 2000-2005, Suwałki 2003 – 2005. Le Grenier Festiwal d'Automne 22 X – 02 XI Bray/Francja/Master-classes and Festiwal 2005, I Międzynarodowy Kurs Mistrzowski – Czerkasy (Ukraina) 2006.

- **Ryszard Karczykowski**

Znakomity tenor, należy do najwybitniejszych polskich śpiewaków operowych, których udziałem stała się międzynarodowa kariera. Wykształcony w Gdańsku i Berlinie, swoją działalność na scenach operowych rozpoczął w Lipsku, Dreźnie i Berlinie. Spektakularny występ w *Traviacie* Verdiego na festiwalu Aix-en-Provence w roku 1976, a także debiut w londyńskiej Covent Garden, otworzyły artyście wrota międzynarodowej kariery. Odtąd występuje na wszystkich ważnych scenach operowych i koncertowych świata. W uznaniu kunsztu wokalnego otrzymał tytuł Kammersaenger Staatsoper Dresden. Dokonał licznych nagrań m.in. dla wytwórni: Decca, Denon, Camerata, BBC, OFR, RAI, ZDF, Polskie Nagrania. Jego wszechstronny repertuar obejmuje opery, operetki, oratoria, muzykę sakralną i pieśni. Od roku 1982 zajmuje się również pracą pedagogiczną, prowadząc międzynarodowe kursy mistrzowskie. Doktor honoris causa London Institute University.

- **Jerzy Knetig**

Wybitny polski artysta śpiewak od 1981 roku współpracujący z Filharmonią Narodową w Warszawie, gdzie występował z takimi dyrygentami, jak: Kazimierz Kord, Jan Krenz, Krzysztof Penderecki, Jerzy Semkow, Witold Rowicki, Stanisław Wisłocki, Jerzy Salwarowski i innymi. Uczestniczył w licznych festiwalach muzycznych, m.in. „Wratislavia Cantans”, „Warszawska Jesień”, Berliner Festwochen, Festiwal Muzyki Europejskiej w Berlinie i Muzyki Oratoryjnej Monreale/Palermo. Posiada również na swoim koncie szereg rejestracji radiowych oraz płytowych, m.in. nagrania wszystkich pieśni Paderewskiego. Jego repertuar obejmuje kilkanaście dzieł operowych (głównie Mozarta), ponad 100 partii oratoryjnych (w tym obie Pasje J. S. Bacha) oraz około 300 pieśni. Koncertował prawie we wszystkich krajach europejskich oraz w Japonii. Od 1982 r. współpracuje z Operą Krakowską, a od 1986 r. jest solistą Warszawskiej Opery Kameralnej. W 1984 roku został zaproszony do udziału w światowej prapremierze opery Luciano Berio *Un Re in Ascolto* na festiwalu w Salzburgu, gdzie występował pod dyrekcją Lorina Maazela. We wrześniu 1984 roku brał udział w przedstawieniach tej opery w wiedeńskiej Staatsoper, a w styczniu roku 1986 wystąpił trzykrotnie w tej samej partii na scenie mediolańskiej La Scali. Lata 1989-90 przyniosły z kolei występy w paryskiej Opéra Comique, Filharmoniach w Berlinie i Tokio oraz z Orkiestrą Concertgebouw w Holandii. Koncerty kameralne, symfoniczne, spektakle operowe w liczbie kilkudziesięciu rocznie w Polsce i wielu krajach Europy. Ważniejsze koncerty w latach 2002 -2005: *Duety rosyjskie* – Paryż, Rzym, *Petersburskie noce* – Petersburg, Warszawa; J. S. Bach *Pasja wg św. Jana, Pasja wg św. Mateusza*; B. Bartok *Kantata Profana* – Filharmonia Narodowa w Warszawie; K. Penderecki *Kosmogonia* – Toruń, *Requiem* – Warszawa; H. Berlioz *Requiem* - Francja; liczne spektakle w Warszawskiej Operze Kameralnej.

- **Adam Kruszewski**

Po studiach związał się z Warszawską Operą Kameralną, gdzie śpiewał główne partie barytonowe w operach Donizettiego, Mozarta i Rossiniego. Z zespołem tym występował na wielu scenach europejskich. W sezonie 1990/91 był solistą Wiener Kammeroper, kreując tam Malatestę w *Don Pasquale* Donizettiego i Almawivę w *Weselu Figara* Mozarta, z którym odbył tournée po Japonii, Korei Płd. i Chinach. Od 1993 roku współpracuje z Teatrem Wielkim w Warszawie. Koncerty: Liczne koncerty kameralne, symfoniczne, spektakle operowe w kraju i za granicą. W czerwcu 2002 r. wziął udział w *Stabat Mater* Karola Szymanowskiego wykonanym przez Orkiestrę Radiową w Saarbrücken pod dyrekcją Stanisława Skrowaczewskiego. W lipcu 2002 r. wystąpił również w *Stabat Mater*

Szymanowskiego w Teatrze La Fenice w Wenecji pod batutą Jerzego Semkowa. W styczniu 2003 r. wziął udział w tournée artystycznym Opery Narodowej po Japonii, gdzie wystąpił obok Jose Cury w *Otelli* Giuseppe Verdiego.

- **Mikołaj Moroz**

Koncerty: Bogata działalność koncertowa w kraju i za granicą. Udział w najciekawszych to, m.in.: lipiec 2003 r. recital w ramach festiwalu im. K. Szymanowskiego w Zakopanem oraz nagranie z tej okazji płyty CD; październik 2003 r. występował w wielkim koncercie intereuropejskim z okazji rocznicy Bitwy Narodów w Lipsku. W tym samym okresie występ w roli Bardolfa w *Fallstafie* Verdiego w WOK. Z kolei maj 2004 r. to liczne koncerty uświetniające rozszerzenie Unii Europejskiej, m.in. Koncert Trójnarodowy Polska, Czechy i Słowacja w słowackim Trencinie. Poza tym recitale w Belgii, Luksemburgu, Niemczech, Francji, występy operowe we Francja, Hiszpanii. Wykłady: Wykłady z przedmiotu śpiew solowy w Keimyong University Daegu w Korei Płd., 2000. Wykłady autorskiego programu „emisji Głosu” na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i na Uniwersytecie Zielonogórskim 2003 - 2004.

- **Jadwiga Rappé**

Należy do najwybitniejszych śpiewaczek współczesnych. Uprawia głównie repertuar oratoryjno kantatowy, obejmujący dzieła od baroku poprzez romantyzm do współczesnych, wśród których należy wymienić przede wszystkim monumentalne kompozycje K. Pendereckiego. Artystka dysponuje rozległym repertuarem liryki wokalne, od renesansowych pieśni z lutnią po dzieła kompozytorów współczesnych. W repertuarze Jadwigi Rappé są również partie altowe w operach Haendla, Glucka, Ponchiello, Czajkowskiego, Verdiego. Jej wielkim sukcesem stała się rola Erdy w tetralogii *Pierścień Nibelunga* Wagnera. Artystka kreowała ją w Deutsche Oper Berlin (również podczas tournée tego zespołu w Japonii), w Covent Garden w Londynie, Operze Królewskiej w Brukseli, na festiwalu w Orange, w Wiener Staatsoper, w Grand Théâtre w Genewie. Dokonała również nagrania płytowego tej partii pod batutą Haitinka dla Emi. Z koncertami i recitalami występowała w takich najświetniejszych salach koncertowych Europy, jak Musikverein i Konzerthaus w Wiedniu, Salle Pleyel i Théâtre des Champs-Élysées w Paryżu, Gewandhaus w Lipsku, Concertgebouw w Amsterdamie, Royal Albert Hall w Londynie, a także w nowojorskiej Carnegie Hall i w Kennedy Center w Waszyngtonie. Współpracowała z dyrygentami tej miary, co Riccardo Chailly, Sir Colin Davis, Charles Dutoit, Bernard Haitink, Nicolaus Harnoncourt, Marek Janowski, Lorin Maazel, Kent Nagano, Seiji Ozawa, Krzysztof Penderecki, Sir Simon Rattle, Helmut Rilling, Mścisław Rostropowicz, Stanisław Skrowaczewski. Brała udział w wielu międzynarodowych festiwalach, m.in. w Salzburger Festspiele, Festival de Paris, Festival d'Orange, Brucknerfest Linz, „Styriarte Graz”, „Maggio Musicale Fiorentini”, Haendel Festspiele w Karlsruhe, „mdr Musiksommer” w Lipsku, „Wratislavia Cantans”, „Warszawska Jesień”. Dyskografia artystki obejmuje ponad 30 pozycji, zarejestrowanych głównie dla firm: bmg Music, Teldec, Erato, Orfeo, Naxos, Philips, Eterna, Decca, Polskie Nagrania, Polskie Radio/ kos Records, cd Accord. Za nagranie płytowe (wraz z Ewą Pobłocką) pieśni Karłowicza Jadwiga Rappé otrzymała nagrodę Fryderyk '98. Zasiada w jury wielu konkursów wokalnych.

- **Krystyna Szostek – Radkova**

Jedna z najwybitniejszych polskich śpiewaczek. Od 1965 roku po triumfalnym występie w *Don Carlosie* na scenie Opery Wiedeńskiej, gdzie wykonała partię księżniczki Eboli, na szlakach jej kariery międzynarodowej znalazły się: Paryż, Madryt, Moskwa, Sztokholm, Genewa, Bruksela, Rzym, Lille, Lyon, Budapeszt, Bukareszt, Meksyk, Buenos Aires (Teatr Colón); wystąpiła w słynnej nowojorskiej Carnegie Hall; w Kanadzie, w krajach Ameryki Łacińskiej i Afryce. To także lata współpracy z najwybitniejszymi dyrygentami - a są wśród nich, nie wymieniając polskich mistrzów batuty: Hans Swarowsky, Serge Baudo,

Igor Markevitch, Jean Claude Casadeus, Kurt Sanderling. Rozległa jest także lista wielkich i największych artystów zagranicznych, z którymi występowała na licznych scenach: Eva Marton, Katia Ricciarelli, Margaret Marchall, Lucia Popp, Anna Tomowa-Sintow, José Carreras, Cesare Siepi, Carlo Bergonzi, Jess Thomas, Nicolai Giaurov, Nicolai Gedda, Władimir Ałtanow. Rozległy repertuar oratoryjny Krystyny Szostek-Radkowej obejmuje dzieła od Claudio Monteverdiego, poprzez Johanna Sebastiana Bacha, Georga Friedricha Haendla, Wolfganga Amadeusa Mozarta, Gustawa Mahlera, Karola Szymanowskiego, po muzykę współczesną: Tadeusza Bairda, Witolda Lutosławskiego, Henryka Mikołaja Góreckiego, Krzysztofa Pendereckiego. Była uczestniczką wielu prestiżowych międzynarodowych festiwali muzycznych (Montreux, Besanson, Lyon, Linz, Lucerna, Rzym, Zagrzeb), w tym również „Warszawskiej Jesieni” (w *Królu Edypie* Igora Strawieńskiego, *Requiem* Romana Maciejewskiego, *Pięciu pieśniach do słów Kazimierzy Iłakowiczówny* Witolda Lutosławskiego, a przede wszystkim kreacja Jessiki w prawykonaniu *Jutra* Tadeusza Bairda).

- **Urszula Trawińska – Moroz**

Należy do najwybitniejszych polskich śpiewaczek operowych. Występowała w licznych krajach. W swoim dorobku artystycznym posiada: 40 partii operowych i operetkowych, 15 oratoriów i kantat, 200 pieśni różnych kompozytorów, 10 przedstawień operowych i operetkowych samodzielnie wyreżyserowanych, 3 programy muzyczne dla potrzeb TV - własny scenariusz i reżyseria. 1963 - laureatka Międzynarodowego Konkursu Wokalnego w Liege 1969 - doskonała swe umiejętności wokalne w Wenecji u prof. Gina Cigna. Lata 1976-1977 to współpraca z Operą w Monachium. W latach 1965-1987 była solistką Teatru Wielkiego w Warszawie. Partie operowe, w których odniosła największe sukcesy to, m.in.: Mimi i Musetta w *La Boeme* G.Pucciniego, Violette w *La Traviata* G.Verdiego, Łucja w *Lucia di Lammermoor* G.Donizettiego, Gilda w *Rigoletto* G.Verdiego, Rozina w *Barbier la Sevilla* G.Rossiniego. Wydała kilka płyt m.in. Belcanto - Urszula Trawińska-Moroz - sopran. W 1989 r. została opublikowana książka jej autorstwa pt. „Dobre duchy z Zamku Ravenswood”. Nagrała wiele audycji dla potrzeb radia i TV oraz brała udział w kilku filmach.

- **Włodzimierz Zalewski**

Znakomity polski bas. Laureat wielu znaczących nagród i wyróżnień artystycznych. Ma w swoim dorobku ponad pięćdziesiąt pierwszoplanowych partii operowych, prezentowanych na wielu europejskich scenach (m.in. w Niemczech, Austrii, Szwajcarii, Francji, Grecji, Holandii). Wykonuje także bogaty repertuar oratoryjny i pieśniarski. Wieloletni solista Teatru Wielkiego w Łodzi oraz Opery Narodowej - Teatru Wielkiego w Warszawie. Dokonał licznych nagrań płytowych, telewizyjnych i radiowych, m.in.: *Luisa Miller* Giuseppe Verdiego - Opera Bałtycka w Gdańsku - prawykonanie polskie w partii Hrabiego Waltera; - *Kohlhaas* Karla Koglera (wg Kleista) - Landestheater w Linzu - rola tytułowa (nagranie filmowe i płytowe); *Borys Godunow* Modesta Musorgskiego - WOSPR, Katowice, dla Firmy płytowej EMI; *Eleonora* (pierwotna wersja *Fidelia* Ludwiga van Beethovena) - Filharmonia Krakowska i Berlińska w partii Pizzaro. Uczestniczył w prawykonaniach następujących oper: *Ein Einbeiniger* w *Drausen vor der Tur* Sandora Balassy (wg Borcherta) - Ruhrfestspiele Recklinghausen; rola tytułowa w *Kohlhaas* Karla Koglera (wg Kleista) - Landestheater w Linzu (nagranie filmowe i płytowe); *Bordure* w *Ubu Rex* Krzysztofa Pendereckiego - Teatr Wielki w Łodzi. Od 1980 roku zajmuje się pedagogiką wokalną. Autor wykładów poświęconych zagadnieniom nauczania śpiewu, a zwłaszcza mechanice oddychania w śpiewie. Juror konkursów wokalnych, prowadzi także kursy mistrzowskie dla młodych śpiewaków (m.in. w 2003 roku w Royal College of Music w Sztokholmie).

Sukcesy studentów

Efektom działalności pedagogicznej wymienionych artystów są liczne sukcesy osiągane przez studentów tego kierunku:

- Stypendium Ministra Kultury otrzymali: Michał Zambrzycki (2002/2003), Aneta Łukaszewicz (2003/2004), Piotr Wojtasiewicz (2004/2005), Łukasz Rosiak (2005/2006);
- Medal MAGNA CUM LAUDE (przyznany przez Kapitułę Uczelni) otrzymali Małgorzata Pańko w 2003 r. oraz Iwona Sobotka w 2005 r.;
- Laureaci Konkursów Wokalnych: Iwona Sobotka (klasa ad. Małgorzaty Marczewskiej);
- Międzynarodowy Konkurs Wokalny im. F. Vinasa - Barcelona - styczeń 2003 – *finalistka*;
- Konkurs Belvedere w Wiedniu - lipiec 2003 r.;
- *nagroda w postaci udziału w kursie mistrzowskim w Laubach*;
- *nagroda w postaci zaproszenia do zaśpiewania partii operowej na scenie Kammeroper w Wiedniu*;
- I Konkurs Wokalny im. I. J. Paderewskiego w Bydgoszczy - czerwiec 2003 r. - *Grand Prix i I nagroda*;
- East and West Artists International Auditions – październik 2003 r. - *nagroda główna w postaci recitalu w Carnegie Hall w sezonie 2004/05*;
- Międzynarodowy Konkurs Wokalny Królowej Elżbiety Belgijskiej, Bruksela – maj 2004 - *I nagroda*;
- Fryderyki 2004 - Warszawa - marzec 2005 r. - *nagroda (grupowa) Akademii Fonograficznej w kategorii „Najwybitniejsze nagranie muzyki polskiej” za album - Karol Szymanowski – Complete Songs for Voice and Piano*;

Małgorzata Urbaniak (klasa ad. Jolanty Janucik)

- X Konkurs Sztuki Wokalnej im. Ady Sari - Nowy Sącz - maj 2003 r. - *wyróżnienie*
- Konkurs im. H. Halskiej – Fijałkowskiej we Wrocławiu - marzec 2003 r. - *III nagroda*

Katarzyna Kurpiewska (klasa ad. Mikołaja Moroza)

- X Konkurs Sztuki Wokalnej im. Ady Sari - Nowy Sącz - maj 2003 r. - *finalistka*

Michał Bogdanowicz (klasa ad. Mikołaja Moroza)

- X Konkurs Sztuki Wokalnej im. Ady Sari - Nowy Sącz - maj 2003 r. - *finalista*

Bogumiła Dziel (klasa prof. Jadwigi Rappe)

- X Konkurs Sztuki Wokalnej im. Ady Sari - Nowy Sącz - maj 2003 r. - *finalistka*
- VI Międzuczelniany Konkurs Wykonawstwa Polskiej Pieśni Artystycznej im. E. Kossowskiego – AMFC listopad 2003 - *wyróżnienie*

Justyna Stolarska (klasa prof. Zdzisławy Donat)

- I Ogólnopolski Konkurs Wokalny dla Młodych Sopranów im. Krystyny Jamroz w Busku Zdroju – czerwiec 2003 r. - *II nagroda*

Przemysław Podębski (klasa prof. Jerzego Knetiga)

- II Konkurs Wokalny im. I. J. Paderewskiego w Bydgoszczy - czerwiec 2003 r. - *wyróżnienie dla głosu męskiego*

Remigiusz Łukomski (klasa prof. Włodzimierza Zalewskiego)

- X Konkurs Sztuki Wokalnej im. Ady Sari - Nowy Sącz - maj 2003 r. - *II nagroda* (I nie przyznano)
- Konkurs im. Haryclea Darce w Brajli (Rumunia) - sierpień 2003 r. - *finalista oraz wyróżnienie fundacji Konkursu*
- Międzynarodowy Konkurs Wokalny im. St. Moniuszki - Warszawa - maj 2004 r. - *nagroda dla najlepszego polskiego uczestnika w kategorii głosów męskich*

Lukasz Rosiak (klasa prof. Włodzimierza Zalewskiego)

- X Konkurs Sztuki Wokalnej im. Ady Sari - Nowy Sącz - maj 2003 r. - *wyróżnienie*
- VI Międzyuczelniany Konkurs Wykonawstwa Polskiej Pieśni Artystycznej im. E. Kossowskiego – AMFC listopad 2003 - *II nagroda oraz nagroda specjalna za wykonanie pieśni kompozytora współczesnego*
- XI Konkurs Sztuki Wokalnej im. Ady Sari - Nowy Sącz - maj 2005 r. - *II nagroda (I nie przyznano) w kategorii głosów męskich*
- Konkurs im. H. Darcle - Braila (Rumunia) - lipiec 2005 r. - *wyróżnienie*

Katarzyna Pawłowska (klasa prof. Jolanty Janucik)

- X Konkurs Sztuki Wokalnej im. Ady Sari - Nowy Sącz - maj 2003 r. - *wyróżnienie*

Małgorzata Pańko (klasa prof. Jadwigi Rappe)

- X Konkurs Sztuki Wokalnej im. Ady Sari - Nowy Sącz - maj 2003 r. - *wyróżnienie*

Sabina Zapiór (klasa prof. Zdzisławy Donat)

- I Konkurs – Polska Muzyka Wokalna -Warszawa czerwiec 2003 r. - *III nagroda*

Patrycja Gabrel (klasa prof. Krystyny Szostek-Radkowej)

- VI Międzyuczelniany Konkurs Wykonawstwa Polskiej Pieśni Artystycznej im. E. Kossowskiego – AMFC listopad 2003 - *III nagroda oraz nagroda specjalna za wykonanie pieśni kompozytora współczesnego*

Hur Jin – Shil wraz z pianistką Kwon Eun Jung (klasa prof. Zdzisławy Donat)

- XV Międzynarodowy Konkursie Muzyki Kameralnej im. Kiejstuta Bacewicza w Łodzi - marzec/kwiecień 2004 r. - *II nagroda w kategorii głos i fortepian*

Agnieszka Hauzer (klasa prof. Bożeny Betley)

- III Konkurs Wokalny im. Haliny Halskiej we Wrocławiu - marzec 2005 r. - *II nagroda w kategorii głosów sopranowych*

Kim Kyung – Jin (klasa prof. Zdzisławy Donat)

- XI Konkurs Sztuki Wokalnej im. Ady Sari - Nowy Sącz - maj 2005 r. - *III nagroda*